

გარემოსდაცვით
მართლმსაჯულებათა
ხელმისაწვდომობა

6 საჭმის ანალიზი

2024 წლის 24 იანვარს საიამ კვლევის, გარემოსდაცვით მართლმსაჯულებაზე ხელმისაწვდომობა, პრეზენტაცია გამართა

კვლევამ საქართველოს კანონმდებლობისა და საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციის წარმოებაში არსებული გარემოსდაცვითი საქმეების შესავლისა და ანალიზის საფუძველზე გამოიკვლია და შეაფასა, თუ როგორ არის დაცული საქართველოში გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებით მართლმსაჯულებაზე ხელმისაწვდომობის უფლება, რა როლს ასრულებს სასამართლო ჯანად გარემოში ცხოვრების უფლების დაცვაში და რა გამოწვევებს აწყდებიან პირები სასამართლო პროცესების დროს. კვლევამ პრაქტიკაში არსებული პრობლემების გამოავლინა და მათ გადასაჭრელად საჭირო რეკომენდაციები შეიმუშავა.

კვლევის მიგნებების თანახმად, გარემოსდაცვით მართლმსაჯულებაზე ხელმისაწვდომობა ჯანსაღ გარემოში ცხოვრების უფლების სათანადო დაცვის გარანტიას, თუმცა, საქართველოში ხშირად პრობლემურია გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებით მართლმსაჯულებაზე ხელმისაწვდომობის უფლებით სათანადოდ სარგებლობა. ხშირად კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანოები სხვადასხვა პროექტთან დაკავშირებით გადანყვეტილებებს კანონმდებლობის ნორმათა დარღვევით იღებენ, სათანადოდ არ იკვლევენ საქმის გარემოებებს და, შესაბამისად, ვერ აფასებენ პროექტის შესაძლო უარყოფით ზეგავლენას გარემოსა და ადამიანზე. ხშირად გადანყვეტილების მიმღები პირები გარემოსდაცვით და მშენებლობის ნებართვებს საქმიანობის განმახორციელების მიერ კანონმდებლობით განსაზღვრული კვლევების გარეშე იღებენ. პრობლემურია, წარდგენილი კვლევების ხარისხიც.

ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების სასამართლოში გასაჩივრება კი ხშირად უფლების დაცვის ეფექტიან მექანიზმს არ წარმოადგენს. სასამართლო პროცესი დროში განელილია და იშვიათად ხდება გასაჩივრებული ინდივიდუალურ-სამართლებრივი აქტების მოქმედების შეჩერება საბოლოო გადანყვეტილების მიღებამდე, რაც აუცილებელია გარემოსა და ადამიანისათვის გამოუსწორებელი ზიანის მიყენების თავიდან ასარიდებლად. ამასთან, პირებს ხშირად ხელი არ მიუწვდებათ გარემოსდაცვით საკითხებთან დაკავშირებულ ინფორმაციაზე და არასათანადოდაა უზრუნველყოფილი გადანყვეტილების მიღების პროცესში მათი შინაარსობრივი ჩართულობა, რაც

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია GEORGIAN YOUNG LAWYERS' ASSOCIATION

აუცილებელია გარემოსდაცვით მართლმსაჯულებაზე ხელმისაწვდომობისთვის.

დიდ ხარჯებს უკავშირდება სასამართლო პროცესებში მტკიცებულების სახით წარსადგენი საექსპერტო/სამეცნიერო დასკვნების მომზადება. დამატებით, შესაძლოა, რთული იყოს შესაბამისი ექსპერტის მოძიებაც. ასევე, იმ შემთხვევებში, როდესაც შესაძლოა ხელმისაწვდომი არ იყოს უფასო იურიდიული დახმარება, სასამართლო პროცესში ადვოკატების ჩართულობაც შესაძლოა დიდ ხარჯებთან იყოს დაკავშირებული, რაც დამატებით ბარიერებს ქმნის მართლმსაჯულებაზე ხელმისაწვდომობის კუთხით.

გაეცანით კვლევას.

ეს სტატია მომზადდა საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრის (CSRDG) მხარდაჭერით, ევროკავშირისა და კონრად ადენაუერის ფონდის მიერ დაფინანსებული პროექტის **საზოგადოების ინიციატივა:** *მდგრადი, ღია და ანგარიშვალდებული სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციები საქართველოს განვითარებისთვის* A ფარგლებში. მის შინაარსზე სრულად პასუხისმგებელია "საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია" და შესაძლოა, რომ იგი არ გამოხატავდეს ევროკავშირის (EU), კონრად ადენაუერის ფონდის (KAS) და საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრის (CSRDG) შეხედულებებს.

პროექტს **სამოქალაქო საზოგადოების ინიციატივა** ახორციელებს კონსორციუმი კონრად ადენაუერის ფონდის (KAS) ხელმძღვანელობით შემდეგ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ერთად - საქართველოს სტრატეგიული კვლევებისა და განვითარების ცენტრი (CSRDG), სამოქალაქო საზოგადოების ინსტიტუტი (CSI), კონსულტაციის და ტრენინგის ცენტრი (CTC), განათლების განვითარების და დასაქმების ცენტრი (EDEC) და ევროპული პოლიტიკის ინსტიტუტი (IEP).